

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Her geçen gün yeni bir isimle medyaya yansıyan suç örgütlerinin Türkiye’de yaygınlaşması, yalnızca suç ve şiddet olgularıyla açıklanamamakta, toplumsal ve ekonomik çürümenin bir yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çürümenin her alana sirayet etmesiyle birlikte, gençlerin geleceğe dair beklentilerinde olumlu bir tabloyla karşılaşamaması, bu yapılanmaları alternatif hale getirebilmektedir. Yapılanmaların suç pratiklerinin cezasızlıkla sonuçlanması ise sürdürülebilirliği sağlamakta, toplumsal adaleti sarsmaktadır. Bu bağlamda yeni suç örgütlerine alan açan koşulların belirlenmesi, giderilmesi, toplumsal adaleti zedeleyen cezasızlık pratiklerinin tespit edilerek gereğinin yapılması amacıyla Anayasa’nın 98. ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. (17.10.2024)

Sezai Temelli

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

GEREKÇE

Son yıllarda Türkiye’de gözlemlenen yeni nesil mafya gruplarının artışı, yalnızca suç ve şiddet olgularıyla sınırlı kalmayıp, derin toplumsal ve ekonomik çürümenin bir yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu grupların 70’li yıllarda sol geleneğin güçlü olduğu, ortak yaşam inşa pratiklerinin sergilendiği ve toplumsal dayanışmanın etkin olduğu mahallelerde yaygınlaşıp, güçleniyor olması tesadüf değildir. Söz konusu mahalleler, 1 Mayıs, Gazi, Gülsuyu gibi, İstanbul’a yoğun göçün yaşanmasıyla birlikte, Kürtlerin, Alevilerin, işçilerin, yoksulların kolektif emeğiyle oluşturulmuş mahallelerdir. Bu mahalleler 1980 darbesi sonrası Türkiye’de değiştirilmek istenen toplumsal yapının ve politik dinamiklerin hedefi haline gelmiş, sistematik olarak baskıya maruz bırakılmışlardır. Bu mahallelerde yeşeren toplumsal dayanışma ve kolektif mücadele hafızasının kesintiye uğratılmasıyla, mafyatik yapıların güçlenmesine olanak tanınmıştır.

Her geçen gün yeni bir ismin basına yansıdığı, adı suçla anılan yapılanmaların bu mahallelerde palazlanmış olması tesadüf olmamakla birlikte, Türkiye’de artan ekonomik kriz, yüksek enflasyon, işsizlik ve yaşam standartlarının düşmesi gibi durumlar da bu grupların çoğalmasında etkili olmaktadır. İktidarın ekonomik krizin derin etkilerini çözme noktasındaki yetersizliği, toplumsal eşitlik dengesini ciddi derecede sarsmıştır.

Gençlik, böyle bir atmosfer içerisinde, hayatta eşit, adil ve iyi bir yer edinme araçlarına sahip olamamaktadır. Eğitimin, fırsat eşitliğini sağlamada önemli bir kamusal güç olduğu iddiası bugünkü tabakalaşmış ve çürümüş toplum gerçekliğinde gençlerin geleceğe dair umutlarını diri tutmak için yeterli olamamaktadır. Eşit bir zeminde başlamayan eğitim serüveni, kamu kaynaklarının bu eşitliği sağlamak için kullanılmaması, maddi gerekçelerle eğitimden uzaklaşmak zorunda kalan çocuk ve gençler, eğitim sonrası iş edinim aşamalarında karşılaşılan ayrımcılıklar, kamudaki mülakat süreçlerinin eş-dost ilişkileriyle yürütülmesi, liyakatin değil itaatin ön plana çıkarılması gibi meseleler birçok genci dezavantajlı duruma düşürmektedir. Toplumsal çürümenin her alana sirayet etmesi ve geleceğe dair beklentilerin bu çürüme ilişkilerine bağlı olarak şekillenmesi, gençleri gelir, güç ve prestij ediniminin daha erişilebilir olduğu alanlara itmektedir. Gençleri alternatif yollar aramaya iten mevcut sebeplerle birlikte, bu yapılanmaların denetimsiz ve cezasız bırakılması, bu grupların yükselişine zemin hazırlamaktadır.

Güç ilişkilerini yeniden tanımlandığı, gruplar içerisinde ve gruplar arasında yeni normların yaratıldığı bu yapılanmalara katılım çok küçük yaşlara kadar inmiş durumdadır. Bu gruplar yalnızca Türkiye içerisinde değil, uyuşturucu başta olmak üzere, birçok suçta taşeronluk yaparak, uluslararası düzlemde de faaliyet göstermektedirler. İtalya’da yakalanan Barış Boyun’un kurmuş olduğu çeteye dahil olan bir gencin aktarımıyla *“ilk işlediğiniz suçta almadığınız cezanın cesareti”* diye bir deyim bu gruplar arasında yaygın olduğu ifade edilmektedir. Son zamanlarda yaygın bir şekilde basına düşen şiddet ve mafya ilişkilerinin işlendiği haberlerde failin (ya da faillerin) onlarca suç kaydının bulunması bu ifadeyi doğrular niteliktedir. Yalnızca muhalif veya eleştirel bir sosyal medya paylaşımının gözaltına alınmak ya da tutuklanmakla sonuçlandığı Türkiye’de, ceza ve cezasızlık pratiğinin yöneldiği kişilere ve gruplara göre farklılık gösterdiği ve orantısız bir biçimde uygulandığı aşikardır.

Bu bağlamda, yeni suç örgütlerine alan açan koşulların belirlenmesi, giderilmesi, toplumsal adaleti zedeleyen cezasızlık pratiklerinin tespit edilerek gereğinin yapılması ve gençlerin gelecek kaygılarını besleyen toplumsal sorunların belirlenmesi ve giderilmesi maksadıyla Meclis Araştırması açılması elzemdir.